

УДК 332.146

В. М. Тісунова,

доктор економічних наук,

Луганський державний університет внутрішніх справ ім. Е. О. Дідоренка

РОЛЬ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ КОРПОРАТИЗАЦІЇ В СИСТЕМІ РИНКОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ У РЕГІОНІ

Постановка проблеми. Прагнення регіонів в рамках Європейського Союзу до більшої автономії привело до нового розуміння суті регіонального розвитку і як наслідок використання внутрішнього потенціалу регіонів. Основними елементами механізму управління розвитку регіонами в зарубіжній практиці є планування і сприяння створенню об'єднань (корпорацій) в господарській сфері. Використання цього досвіду є важливою умовою для збереження та подальшого нарощування наявного економічного потенціалу і розширення можливостей місцевих органів управління у підвищенні результативності функціонування усіх секторів економіки.

Аналіз останніх досліджень. До питань інтеграції, створення крупних корпоративних структур зверталися в своїх роботах вітчизняні і зарубіжні учени. В Україні велику увагу питанням дослідження взаємодії корпоративних структур, їх становлення і розвитку, визначеню поняття, суті, змісту, класифікації приділяють такі вчені, як Дерментлі Ф., Гребешкова О., Клімко Г., Каніщенко Л., Нестеренко В., Папаїка О., Саєнко В., Таращ Л., Чухно А. та інші [1 – 4]. Разом з тим в науці відсутнє загальновизнане визначення корпорації, до теперішнього часу не було виявлено закономірності їх існування, не розкрита роль використання корпоратизації в економіці регіону для досягнення його пріоритетів і цілей.

Метою статті є обґрутування пріоритетності корпоратизації суб'єктів виробничої сфери для вирішення стратегічних і тактичних завдань у господарському комплексі регіону.

Згідно з нормами вітчизняного законодавства поняття „корпорація” слугить для визначення одного з видів господарських об'єднань підприємств (ч. 3 ст. 120 ГК України) [5]. До складу корпорації входять учасники. Причому кожного з них (юридичну особу) можна розглядати як самостійного економічного суб'єкта, пов'язаного з іншими майновими відносинами, спільним веденням бізнесу, загальними цілями, інтересами, організаційною структурою.

Стогодні термін „корпорація” і в юридичному, і в економічному аспектах використовується досить широко [6, с. 38 – 39]. В одному випадку корпорацію розглядають як організаційно-правову форму, в іншо-

му як організаційно-економічне утворення, засноване на корпоративному управлінні (ч. 5 ст. 63 ГК України). Корпоративна форма господарювання найефективніше використовується в крупному виробництві. Вживання поняття „корпорація” для визначення українських структур крупного бізнесу досить умовне. У розвинених країнах корпорації мають багатогалузеву структуру виробничих комплексів, і замкнуті цикли виготовлення товарів, як правило, кінцевого попиту, функціонують переважно в наукомістких секторах оброблювальної промисловості, їхні системи управління орієнтовані на гнучкість та ситуативність. Не всі перераховані вище критерії на сьогодні характерні для крупних компаній України, тому вони є прототипами корпорацій, що існують в розвинених країнах.

Корпоративність один з найважливіших елементів організації. Організація це спосіб координації сукупності індивідів (фізичних та юридичних осіб), в основі якого лежать правила (система правил). Система правил другий найважливіший елемент організації. Організація протистоїть ринку. Ринком є несвідомий спосіб цінової форми координації, а організація навмисна, свідома координація, заснована на правилах. Проте це не означає, що організація відмовляється від вживання цінового механізму в координації усередині себе, вона допускає його приєднання до системи правил. Організація об'єднує й ухвалення рішень, так і їхню координацію і є механізмом захисту від ринку за допомогою правил, що обмежують або блокують конкуренцію, що діє за межами організації. З цього виходить величезна різноманітність реально спостережуваних типів організацій [7].

Корпоратизація суб'єктів господарювання передбачає залучення їх у транснаціональну сферу діяльності, міжгалузевий обхват і освоєння (нерідко захват) ринків однотипної продукції. Не менш важливими елементами корпоратизації виявилися успішна конкуренція і зміцнення ринків збуту. Корпоративним процесам властиві всі форми розширення масштабів виробництва і капіталу концентрація, накопичення і розширення виробництва, стратегії злиття і поглинання, тактика мобілізації конкурентних переваг і розвитку інтеграційних процесів (регіональних, міжгалузевих, державних, транснаціональних).

Не завжди діяльність корпорацій має позитивну спрямованість. Деякі з них можуть впливати негативно на економіку регіону. Організована злочинність і корупція – це також корпоративні утворення певного вигляду. У зв'язку з цим органи управління повинні виявляти корпорації, що діють на їх підвідомчій території і коректувати їх діяльність.

Аналіз показав, що крупні корпорації, такі як промислово-інвестиційна корпорація „Індустріальний союз Донбасу”, фінансово-промислова група СКМ, Група „Приват”, корпорація „Інтерпайп”, охоплюють виробництва і технології поза рамками вузької галузевої спрямованості і спеціалізації. У їх власності знаходяться численні активи в АПК, будівельній індустрії, харчовій промисловості, сфері обслуговування [4]. Такі корпорації відносяться до інтегрованих бізнес-груп (ІБГ).

Сучасна українська ІБГ являє собою набір типових функціональних елементів підприємств і організацій. Основою великої ІБГ є своєрідне „ядро”, що складається головним чином підприємств видобувних (нафтov компаній) або переробних галузей (чорної або кольорової металургії). У складі групи розвивається філіальна дилерська мережа для збуту продукції всередині країни. За кордоном підприємства діють через контрагентів світових трейдерів, значно рідше через свою збудову мережу. Характерною є така риса: у більшості українських регіонів, де реалізується продукція підприємств групи, створюються дочірні, афілійовані структури, через які здійснюється комерційна діяльність.

Тому на наш погляд, під корпоративною структурою слід розуміти сукупність окремих одиниць, організованих в єдину корпоративну систему, де кожна складова може функціонувати лише завдяки взаємодії з іншими елементами і є внутрішньою організацією, що розвивається по власних законах та набуває свого змісту в результаті інтеграції виробничо-технологічних і фінансових зв'язків.

Українські бізнес-групи з'явилися в середині 90-х років у металургійній, нафто- і вуглевидобувній промисловості. Згодом галузева структура ІБГ значно розширилася, охопивши машинобудування, будівництво, телекомунікації, харчову промисловість.

Роль ІБГ виявилася особливо значимою при адаптації великої промисловості до ринкової економіки. Підприємства, включені в ІБГ, легше перебороли трансформаційні шоки, оскільки одержали нове „середовище” у вигляді інвестиційних і маркетингових партнерів, підрозділів зі стратегічного планування, підбору персоналу, зв'язків із громадськістю й інші проекти. Інтегровані бізнес-групи, „виростаючі” з енергетичних і сировинних компаній, фактично ви-

явилися єдиним інститутом, здатним акумулювати фінансові потоки, необхідні для інвестицій і перерозподілу власності через пряму скупку активів. В Україні утворився значний інвестиційний потенціал, що складається з активів великих інтегрованих бізнес-груп.

Інтегровані бізнес-групи починають відігравати вирішальну роль у залученні іноземного капіталу. Іноземні інвестори, діючи самостійно, не зможуть повністю освоїти ту знову утворену нішу інвестиційних можливостей. Тут результативними виявляються горизонтальні зв'язки „бізнес – бізнес”. Останнім часом багато ІБГ проявляють зацікавленість у міжгалузевому переливі капіталів, причому в секторі економіки, що характеризуються ступенем доданої вартості. Цей напрям переливу капіталу варто визнати позитивною тенденцією.

Адекватною реакцією регіональних бізнес-еліт можна визнати прагнення до залучення великих бізнес-груп на свою територію. У цей час, крім власників підприємств, у створенні інтегрованих структур у межах конкретного регіону зацікавлена й регіональна влада. Інтегровані структури допомагають вирішувати багато соціальних проблем, а найбільш інтегровані структури є основою стабільності в регіонах, оскільки: у приватних підприємствах ІБГ іде концентрація не тільки капіталу, але й висококваліфікованих, високоекспективних трудових ресурсів, цілком конкурентоспроможних на світовому ринку; підприємства ІБГ характеризуються, як правило, високою трудовою дисципліною, заснованою на якісному управлінні й матеріальній мотивації.

Значною перевагою володіють корпорації, для яких характерне міжгалузеве партнерство. Така спрямованість інтеграції забезпечує оперативний приток інвестицій, насамперед в сільське господарство, перешкоджає безладному перерозподілу земельних угідь як базового ресурсу регіону. Прикладом таких структур у Донецькій області є Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча, який включає аграрні цеха площею приблизно 18% сільськогосподарських земель області, агрофірма шахти ім. Засядько 5%, аграрні підрозділи є в фінансово-промисловій групі СКМ, на шахті Червоноармійська Західна [8]. У Запорізькій області у складі металургійного комбінату „Запоріжсталь” діє зразково-показовий виробничо-тваринницький комплекс [9]. Це наближає організаційне вирішення проблеми самодостатнього господарювання в регіонах і забезпечення їх продовольчої незалежності.

Таким чином, управління ІБГ направлено на об'єднання різних видів ресурсів у відносно обмежений їх кількості, достатній для виробництва продукції і по-

слуг, задоволенню їх потреби. Це дає підставу стверджувати про необхідність поширення досвіду корпоратизації на весь організаційний і економіко-правовий механізм управління економікою в регіонах. Тому пошук нових підходів до розвитку регіонів ґрунтуються на визначені основних ознак корпоратизації, які представлені на рис. 1.

Регіональна влада зацікавлена в розміщенні на підвідомчій території всіх стадій виробничого циклу,

тому що ефективно використовуються ресурси регіону, збільшуються податкові надходження до регіонального бюджету. Регіони, як правило, одержують відчутні вигоди від формування регіональних інтегрованих виробничих структур. Інтегровані структури забезпечують населення регіону робочими місцями, можуть впливати на здійснення соціальних програм і гарантій, розвиток соціальної інфраструктури, тим самим знижуючи соціальну напруженість у регіоні. Регіональний

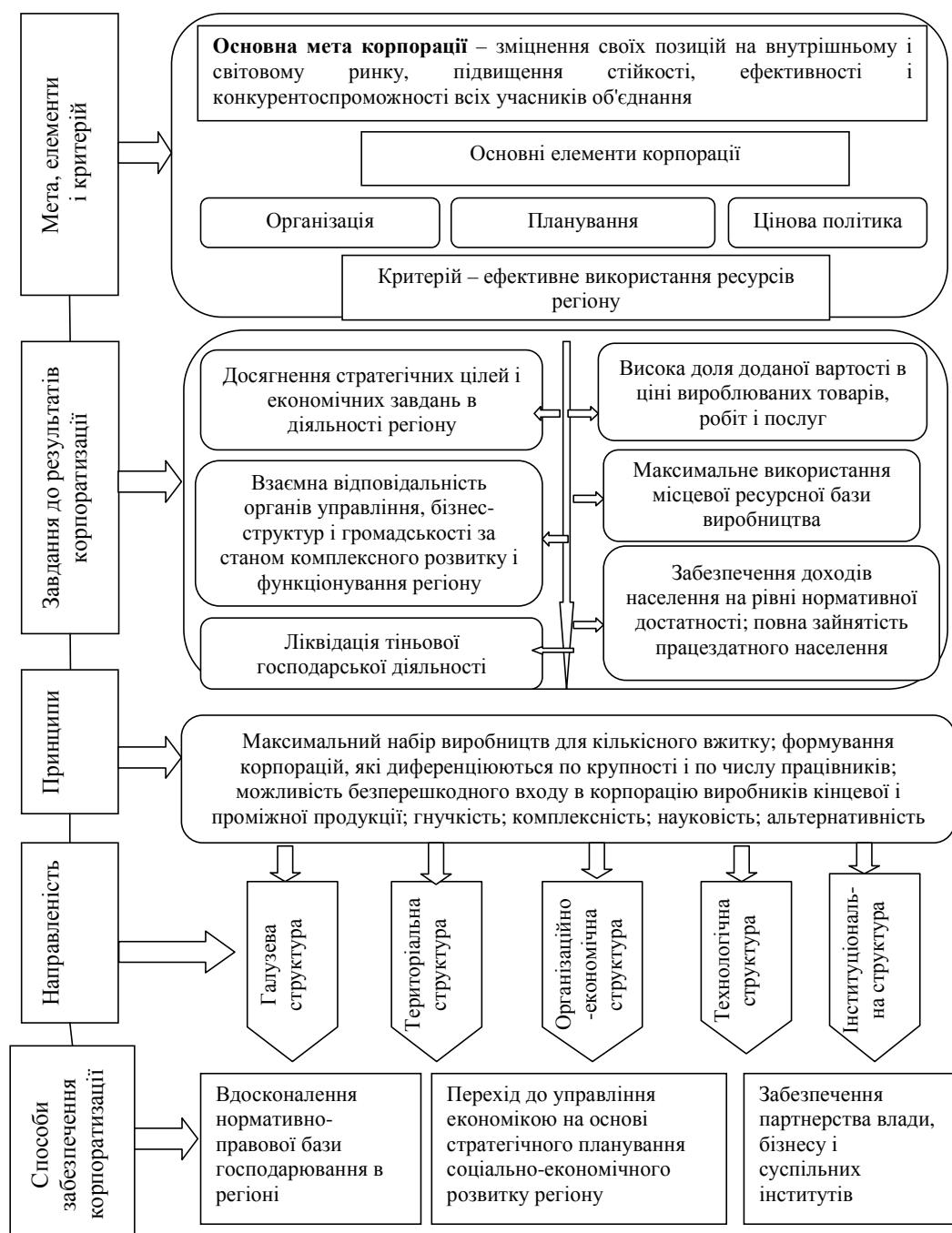

Рис. 1. Основні ознаки корпоратизації

владі, як правило, легше знайти спільну мову з одним керівником інтегрованої структури, ніж з декількома директорами розрізнених підприємств.

Ініціатива зі створення крупних корпоративних структур може надходити, як від центральних та місцевих органів влади, так і від бізнесу, суспільних інститутів. Економічною основою створення крупних корпоративних структур є так звана „м'яка” форма управління системою участі, яка дозволяє об’єднувати під егідою головної компанії значну кількість фірм шляхом участі в їх спільному капіталі. Суть її полягає в тому, що для контролю над об’єднанням суб’єктів господарювання досить володіти певною долею його активів.

Для того, щоб мати шанс комерційного успіху, ініціатори створення корпорації повинні враховувати наступне:

- організаційна структура корпорації є сукупністю взаємопов’язаних складових: виробників, постачальників, споживачів наукових знань і технологій, освітніх установ, технопарків, технополісів;

- у створенні корпорації головна роль відводиться місцевим органам влади, на які покладається відповідальність за вирішення питань планування, розвитку виробничої і транспортної інфраструктур, розміщення підприємств і приватних компаній, благоустрій територій;

- у корпоративних структурах заохочується діяльність малих і середніх підприємств з високим науковим (виробничим) рівнем. Їх існування як мобільна посередницька ланка приводить до ліквідації розриву в розвитку крупних, середніх і малих підприємств;

- інтенсифікація наукових розробок, їх упровадження у виробництво та застосування у господарстві потребує об’єднання наукових організацій, виробничих підприємств та органів державної влади.

Вигідність корпорацій, пов’язана з її елементами. Насамперед з жорстким плануванням діяльності входних в них структур, включаючи і цінову політику (рис. 1). Ця особливість в період панування ліберальних ідей окремо не фіксувалася і не служила предметом вивчення науковою. Тим часом корпоративну форму структуризації необхідно розглядати як етап об’єктивного розвитку самоорганізації економічної системи у напрямі формування балансу демократичних і регулюючих інституцій і підвищення її стійкості.

Тому в практичній діяльності місцевих органів у регіонах щодо самозабезпечення населення слід більш широко використовувати методи стратегічного планування економічної діяльності та сприяти створенню корпорацій. Однак нині в структурі обласних органів управління практично відсутня професійна діяльність з безперервного планування виробництва. У стратегічному плануванні, стає дієвим зворотний зв’язок між

достатком населення і виробництвом, функції реєстрації в управлінні регіонів замінюються або додаються функціями керівництва. У такому механізмі управління істотна роль відводиться підвищенню ринкових інституцій, що визначаються рішеннями місцевих органів державної виконавчої влади і органів місцевого самоврядування, що дозволить забезпечити стійкий розвиток регіонів, на відміну від ринкових механізмів, з якими пов’язана нестійкість і невизначеність трудової діяльності.

Нині немає єдиної класифікації інтегрованих корпоративних структур за організаційно-правовими формами господарювання, вона формується залежно від завдань дослідження. В табл.1 представлено кількість інтегрованих корпоративних структур по регіонах України, згідно з ЄДРПОУ, до яких відносять асоціацію, корпорацію, консорціум та інші об’єднання юридичних осіб.

Найбільша кількість ефективних структур у вигляді вертикально- і горизонтально-інтегрованих корпорацій є в 4-х з 25 областей і 2-х міст України, де чисельність таких структур у 2011 року складала: Київ – 1583; Одеська область – 480; Донецька область – 462; Дніпропетровська область – 403. Ці регіони мають найвищий рівень інтегрованості у світову економіку. Саме в цих регіонах найвищі показники ВРП на одну особу, вони значно перевищують всеукраїнський показник. Так, у м. Києві його значення в 3 рази перевищує всеукраїнський показник. В інших регіонах України (Волинська, Житомирська, Закарпатська, Тернопільська, Чернівецька області) переважне поширення має приватне, комунальне, дочірнє підприємства, кооперативи, а не ІБГ, що залишило відбиток на рівні ВРП на одну особу.

Треба зазначити, що кількість створених суб’єктів господарювання завжди є основним індикатором реалізації таких стратегічних напрямків, як реструктуризація економіки регіону та забезпечення розвитку галузей з високим інноваційним потенціалом. Більш повне уявлення про досягнуті результати з пріоритетних напрямів характеризують такі показники, як: інвестиції в основний капітал на одну особу; обсяг реалізації інноваційної продукції; кількість інноваційно-активних підприємств у промисловості; загальний обсяг витрат за напрямками інноваційної діяльності.

Характерно те, що між кількістю ІКС та між іншими показниками зазначеними в табл. 1, є пряма залежність. Так, м. Київ, Одеська, Донецька та Дніпропетровська області мають високі показники не тільки зареєстрованих ІБГ, а їх інвестиційної та інноваційної привабливості. Ті області, які не в достатній мірі включились до інтеграційних процесів, зокрема Волинська, Закарпатська, Тернопільська, Чернівецька стриму-

Таблиця 1

Корпоратизація в регіонах України [10 – 12]

Регіони України	Кількість суб'єктів ЄДРПОУ за інтеграційними організаційно-правовими формами господарювання		Валовий регіональний продукт у розрахунку на одну особу в 2009 р., грн	Інвестиції в основний капітал на одну особу в 2009 р., грн	Обсяг реалізації інноваційної продукції в 2009 р., тис. грн	Кількість Інноваційно-активних підприємств у промисловості в 2009 р., одиниць	Загальний обсяг витрат за напрямками інноваційної діяльності в 2009 р., тис. грн
	в 2009 р.	в 2011 р.					
Україна	6121	6129	19832	3308,6	8511454,1	1411	7949907,9
Автономна Республіка Крим	210	206	13933	2828,3	76792,2	31	129829,5
Вінницька область	179	178	12145	1620,0	17691,6	39	336997,4
Волинська область	49	50	11796	2335,7	24125,8	21	454934,5
Дніпропетровська область	383	403	27737	3942,9	532400,7	60	1212933,8
Донецька область	450	462	23137	2904,5	781868,1	80	798053,4
Житомирська область	63	60	11419	1780,6	27367,3	37	44674,3
Закарпатська область	73	77	10081	1542,5	786,0	36	39317,3
Запорізька область	140	143	20614	2561,0	1053858,0	31	163878,0
Івано-Франківська область	86	89	12485	2501,1	169718,7	94	484542,9
Київська область	181	182	21769	5791,4	318220,8	46	155218,6
Кіровоградська область	114	112	13096	2722,6	307459,9	32	50661,8
Луганська область	205	203	16562	1889,2	1336627,8	54	111093,5
Львівська область	248	254	14093	2648,2	254112,1	106	211070,7
Миколаївська область	133	134	17050	3374,1	451730,0	63	426311,0
Одеська область	491	480	20341	4183,7	14092,2	58	189708,3
Полтавська область	198	190	22337	5135,3	144005,8	52	133105,4
Рівненська область	80	79	11699	2344,0	40809,0	29	21185,3
Сумська область	143	140	13631	1858,3	835429,2	41	72448,9
Тернопільська область	60	56	10240	1312,4	45167,7	46	48679,6
Харківська область	349	350	21228	3012,6	936723,9	135	439625,8
Херсонська область	196	197	12256	1906,2	95551,6	28	90048,2

Продовження таблиці 1

Хмельницька область	145	139	11780	2601,3	2138,0	23	1086021,6
Черкаська область	125	112	14393	2345,8	17856,8	37	68835,6
Чернівецька область	74	73	9383	2887,3	72974,4	36	48146,7
Чернігівська область	112	115	13121	1434,7	24644,1	50	156776,6
Місто Київ	1564	1583	61088	10324,6	921878,3	136	970915,4
Місто Севастополь	57	61	16966	3929,6	7434,1	10	4893,8

ють, динаміку соціально-економічних показників, уповільнюють ринкові перетворення та знижують їх ефективність. Про це свідчить досвід розвинених країн: корпорації залишають набагато більше інвестицій, ніж окремі компанії.

У стратегії економічного та соціального розвитку Луганської області на період до 2015 року зазначається наступне: „Реструктуризація та диверсифікація економіки регіону призведе до забезпечення адекватності структури економіки регіону реальним потребам суспільства, буде базуватися на сучасних прогресивних технологіях, ефективно функціонуватиме в умовах ринку й інтеграції української економіки у світове господарство” [13]. Реалізація цього положення Стратегії органами влади і місцевого самоврядування забезпечило Луганській області провідне місце серед інших регіонів з обсягу реалізованої інноваційної продукції у 2009 році.

Випуск інноваційної продукції безпосередньо залежить від державного сприяння. У діяльності корпорацій дуже важливою є допомога, яку надають корпораціям місцеві і центральні органи влади у вигляді безвідплатного фінансування, пільгового виділення земель, податкових пільг. До числа найбільш поширених пільг і стимулів входять: система прискореної амортизації обладнання, пільги по оподаткуванню прибутку, система податкових знижок і пільгових кредитів і та інше.

Фірми, що включилися в корпоративне утворення, мають, як правило, високий рівень рентабельності завдяки реалізації в їх діяльності теорії економічного розвитку, солідарної поведінки учасників об'єднання, оперативності передачі знань, зовнішньоекономічної активності [14]. Вказані інституційні властивості корпорації слід розглядати як використовуваний на практиці додатковий ресурс для підвищення ефективності використання ресурсів регіону.

Корпорації, що діють сьогодні, ці властивості в своїх статутах не відображають, обмежуючись централізацією ряду функцій управління всіма їх учасни-

ками. У той же час їх потенціал дозволяє здійснити дії з уdosконалення адміністративно-територіального поділу країни або субрегіонів на основі економічних критеріїв, а не виключно на історичних традиціях, етнічних особливостях та ідеях про провідні центри розселення.

Висновки. Таким чином, у процесі проведено-го дослідження поглиблено розуміння ролі та призначення корпоратизації як напрямку економічного розвитку регіону. У цьому контексті корпоратизація показана на основі визначення її ключової мети, завдань, направленості та інструментів, що спрямовано на вирішення стратегічних і тактичних завдань у господарському комплексі регіону (рис. 1).

Встановлено, що інтереси регіонального співтовариства безпосередньо пов’язані з результатами корпоратизації економічної діяльності. На цій підставі у статті виділено основні елементи та критерій корпоратизації, що дозволяє системно підходити до обґрунтування заходів, які забезпечують поступальний розвиток території. Правильно вибрана форма ІКС допомагає не лише поліпшити економічні показники конкретного суб’екта, але й економіки регіону.

Органи державної влади та місцевого самоврядування повинні зайняти активну позицію, спрямовану на ступінь концентрації продуктивних сил, приток інвестицій та фінансову допомогу регіонам. Роль держави в цьому процесі може проявлятися і в податкових та фінансових стимулах, і в активній участі уряду в розвитку інфраструктури корпоративного сектору.

Значним в регулюванні господарської діяльності є планування і комплексний розвиток території на основі побудови цілісної економічної моделі, де першочергова роль повинна відводитися крупним господарським утворенням різних секторів економіки: промисловості, АПК, будівництва, транспорту. Такий підхід передбачає забезпечення якісних істотних змін у територіальній системі, об’єктної спрямованості, що у довгостроковому періоді сприятиме розвитку структури економіки регіону та її основних показників.

Література

- 1. Папаїка А. А.** Розвиток економіческих відносин в середі преобразування промисленного регіону / А. А. Папаїка, В. Г. Саенко, Г. В. Саенко. – Донецьк : ДонГУЭТ ім. М. Туган-Барановського, 2003. – 720 с.
- 2. Таращ Л. І.** Інтегрировані корпоративні структури: сущність, содержання, класифікація / Л. І. Таращ, Ф. С. Дерментли // Економіка промисловості. – 2002. – № 2 (16). – С. 3 – 12.
- 3. Климко Г. Н.** Основи економічної теорії: політекномічний аспект : підруч. для студ. екон. спец. вищ. закл. осв. / Г. Н. Климко, В. П. Нестеренко, Л. О. Каніщенко, А. А. Чухно; під ред. Г. Н. Климко, В. П. Нестеренко. – 2. вид., перероб. і доп. – К. : Вища школа, 1999. – 743 с.
- 4. Гребешкова О. М.** Стан та перспективи зміцнення конкурентних переваг українських компаній в контексті моделі зовнішнього розвитку [електронний ресурс] / О. М. Гребешкова, К. С. Вовчук // Виртуальне суспільство молодих ученых-экономистов, 26.10.2009 р. – Режим доступу : <http://economica.org.ua/2009/conkigrerev09/>.
- 5. Господарський кодекс** від 16.01.2003 р. № 436-IV // Офіційний вісник України. 2003. – № 11. – Ст. 462.
- 6. Драчева Е. Л.** Проблемы определения и классификации интегрированных корпоративных структур / Е. Л. Драчева, А. М. Либман // Менеджмент в России и за рубежом. – 2001. – № 4. – С. 38 – 39.
- 7. Фавро О.** Экономика организаций / О. Фавро // Вопросы экономики. – 2000. – № 5. – С. 4 – 17.
- 8. Мардар Д. А.** Формування інвестиційних стратегій економічно активних підприємств : автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04. „Економіка та управління підприємствами” / Д. А. Мардар. – Київ, 2011. – 22 с.
- 9. Петраков Г.** Колбаса с маркой „Запорожстали” / Г. Петраков // Рабочая газета. – 2012. – 30 марта.
- 10. Статистичний збірник „Регіони України”** [Електронний ресурс] / за ред. О. Г. Осауленко // Державний комітет статистики України. – К., 2011. – Ч.2. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
- 11. Збірник „Україна-11”** / за ред. О. Е. Остапчука. [Електронний ресурс] // Державний комітет статистики України. – К., 2012 – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
- 12. Україна** у цифрах 2011 / за ред. О. Е. Остапчука [Електронний ресурс] // Державний комітет статистики України. – К., 2012. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
- 13. Стратегія економічного та соціального розвитку Луганської області на період до 2015 року:** прийнята 16.10.2008 р. [Електронний ресурс] / Луганська облдержадміністрація; Національний ін-т стратегічних досліджень // Сайт Луганської областної адміністрації. – Режим доступу : <http://www.oblrada.lg.ua/content/rishennya-%E2%84%96-2410-vid-25092008->

того-затвердження стратегії економічного та соціального розвитку. **14. Ляшенко В. И.** Кластери механізми регіонального розвитку в умовах глобальної конкуренції / В. И. Ляшенко, Т. Ф. Бережная, И. А. Шпак // Соціально-економічні проблеми перетворення громадянського суспільства: сучасне і майбутнє : Матеріали Регіональної наук.-практ. конф. / Луганська обл. держ. адміністрація та ін. Луганськ, 2004. – С. 250 – 255.

Тисунова В. М. Роль та призначення корпоратизації в системі ринкових перетворень у регіоні

У статті отримали подальший розвиток теоретична аргументація ролі і призначення корпоратизації в системі ринкових перетворень в регіоні. Охарактеризовано основні ознаки корпоратизації шляхом визначення ключової мети, завдань, принципів, спрямованості, способів, елементів. Розкрито вплив корпоратизації на економічний розвиток регіонів.

Ключові слова: корпоратизація, ринкові перетворення, регіон, інтереси, економічний розвиток.

Тисунова В. Н. Роль и назначение корпоратизации в системе рыночных преобразований в регионе

В статье получили дальнейшее развитие теоретическая аргументация роли и назначения корпоратизации в системе рыночных преобразований в регионе. Уточнена характеристика основных признаков корпоратизации путем определения ключевой цели, заданий, принципов, направленности, способов, элементов. Раскрыто влияние корпоратизации на экономическое развитие регионов.

Ключевые слова: корпоратизация, рыночные преобразования, регион, интересы, экономическое развитие.

Tisunova V. M. Role and Purpose of Corporatization in the System of Market Transformations in the Region

In the article the theoretical argumentation of role and purpose of corporatization in the system of market transformations in the region is developed. The main signs of corporatization by definition of key purpose, tasks, principles, directionality, methods, elements are characterized. Influence of corporatization on economic development of regions is exposed.

Keywords: corporatization, market transformations, region, interests, economic development.

Стаття надійшла до редакції 30.10.2012

Прийнято до друку 20.12.2012